Ե. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 1534 10 haziran 1936 ԳԻՆ 4 ՂՐՈՒՇ ՇԱՐԵՔՇԱԲԹԻ 10 ՅՈՒՆԻՍ 1936

AREVELK
Siyasî, iktisadî ve edebî yevmî gazete
Galata, Tünel itisalinde, Billur sokak No. 10

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

	ՎԵՑԱՄՍԵԱՅ	ՏԱՐԵԿԱՆ
Թուրքիա	700 ղս.	1400 ղս.
Արտասահման	110 ֆր.	200 ֆր.
Ամերիկա	9 տոլար	15 տոլ.

AREVELK
ԱՐԵՒԵԼՔ

ՀԵՌԱՁԱՅՆ 40852 ԱՆԿԱԽ ՕՐԱԹԵՐԹ Telefon 40852

ՀԱՍՑԷ.— Գալաթա, Թիւնէլի բոլ Պիլլուր փողոց, թիւ 10

AREVELK
Quotidien Armenien Politique
Economique Litéraire
Galata B. P. 1203

ԽՄԲԱԳՐԱՊԵՏ
ԽՈՐԷՆ ՃԱՄՃԵԱՆ

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ՏԱԳՆԱՊԸ

Մեր չաբթուան անցուդարձերուն հետեւող ընթերցողները կը յիշեն թէ, երբ Սթավիսքիի դայթակղութիւններու հետեւանքով 6 Փետրվար 1934ին, Գոնդօրսի հրապարակին վրայ ժողովրդային մեծ ցոյցի մը ընթացքին, ժողովուրդէն բաւական թիւով, նոյն իսկ քանի տասնեակներ զոհվածներ եղան, մենք այս դէպքերը նկատեցինք, իբրեւ սկզբնաւորութիւն մը ֆրանսական ներքին ծագնապի մը։ Այս դէպքին վրայ Գաբրիէլեան (ներկայ անունով ժողովրդական ճակատ) դաշինքը ամօթխնար քաշուեցաւ և անկէ ի վեր երկիրը կառավարեցին Տումէրկի, Լավալի, Ֆլանտէնի և Սարոյի խառն դաշինքները, որոնք յաջողեցան յարաբերական առժամեայ հանդարտութիւն մը ստեղծել երկրին մէջ, պիւտճէն հաւասարակշռելով, ֆրանքին արժէքը պահպանելով և ներքին տատանութիւններուն զիջողել մը պարտադրելով։ Սթավիսքիի դայթակղութիւններէն ամօթխնար ձախերը, այդ չրջանին չհամարձակեցան չար ազմուկ յարուցանել խառն և ազգայնական դաշինքներուն գործելակերպին դէմ։

Բայց, պիւտճէ հաւասարակշռելու համար, Լավալի դաշինքին կարարած արմատական խնայողութիւնները առ հասարակ պաշտօնեայ դասակարգին և բոլոր աշխատաւորներուն դժգոհութեանը պատճառ եղան, որով ձախակողմը և մանաւանդ ընկերվարականները առիթը օգտագործեցին աշխատաւոր դասակարգին մօտ քարոզութիւններ ընելով ընդդէմ դրամատէր և պուրժուա դասակարգին, ըսելով թէ այս դասակարգը չէր ազատեր գործերու նեղութենէն և պետական խնայողութենէն, որովհետև ֆլն միջոցներ ունի կեանքը հանգստաւորէն և առանց զրկումի տանելու, մինչդեռ աշխատաւոր դասակարգը ամէն օր մաս մը ևս կը զրկուի իր անմիջական պէտքերէն, որով այլեւս ժամը հասած է արդի ընկերային անարդար իրաւակարգը յեղաշրջելու և տասը տեղ հաստատելու նոր իրաւակարգ մը, որ ամէն անհատի ապահովէ նուազագոյն պայմաններով տանելի ապրուստ մը, հարուստը զրկելով իր աւելորդ հասոյթներէն, զրս կը մխել նորանոր անպէտ բազմաթիւ վայելքներու մէջ, մինչ անդին աշխատաւորը, վաղուան ապրուստին վրայ մտահոգ, այսօրուան չոր հացին ալիւր կը քաշէ։

Այս իմաստով կարողութիւնները բաւական էին գրաւելու միտքերը։ Աշխատաւոր դասակարգը որ Ֆրանսայի մէջ մեծ զանգուած մը կը ներկայացնէ, այս փրօփականային բնական յաճախորդը պիտի ըլլար անտարակոյս։

Անոր ընկերացաւ նաև օրը օրին ապրող փոքր խանութպաններու դանդուածը, որ անտես տագնապին բերումով այլեւս չէր ապահովեր նախկին չահերը և օրուան վարիչներուն դէմ բնական է դժգոհութեամբ մը տոգորուած էր։ Իսկ երկրագործ զանգուածը եւս, որ նոյնպէս տագնապի հետեւանքով դադրած էր նախկին տարիներու պէս կծիկ ընելէ, անդիտակցաբար մղուած էր ընդհանուր դժգոհութեան հոսանքէն։ Այնպէս որ, ընտրութեանց նախօրեակին միտքերը հասունցած էին թէ պէտք է փոփոխութիւն մը կատարուի, և պատրաստ էին այդ փոփոխութիւնը խոստացող կուսակցութիւններուն տալու իրենց քուէները։

Մեր ընթերցողները կը յիշեն անչուշտ թէ, ճիշդ ընտրութեանց նախօրեակին, յայտներ էինք թէ այս ընտրութիւնները Ֆրանսայի համար բախտորոշ պիտի ըլլան և Ֆրանսա կը գտնուի պատմական անկիւնադարձի մը վրայ։ Ֆրանսա այս անկիւնադարձը ունեցաւ նաեւ 1789ին երբ հին ազնուապետական և միապետական փտած իրաւակարգը տապալեցաւ, և սահմանուեցաւ քաղաքական նոր իրաւակարգ մը որ նուիրեց անհատին հաւասարութիւնը և ազատութիւնը։

Արդեօք հիմա ալ ժամը հնչած է ընկերային նոր իրաւակարգի մը հաստատուելուն։ Յաղթականները կազմեցին արդէն իրենց դաշինքը Պլումի։ Բայց միեւնոյն ժամանակ փոթորիկը պայթեցաւ Ֆրանսայի մէջ։ Գործադուլները իրարու կը յաջորդեն և կ'ընդհանրանան, բայց այս անգամ գործաւորները գործարանները գրաւած են և տիրապետ կերպով կը բանակցին գործատէրերուն հետ, կարծես ըսել ուզելով թէ, այլեւս գործարանը իրենցն է և գործատէրը պէտք է հնազանդի իրենց կամքին՝ ընդունելով իրենց պայմանները։

Հոսանքը շատ զօրաւոր է և նոյնիսկ կրնայ պատահիլ որ գործաւորները չհնազանդին իրենց զեկավարներուն, ծայրայեղութեանց դիմեն և խանգարեն օրուան դաշինքին քաղաքականութիւնն իսկ։ Պլում գոնացուներ կը խոստանայ և հանդարտութեան կը հրաւիրէ։ Բայց բորբոքած զգացումները կրնա՞ն բանականութիւն և լրջութիւն պահել։ Ընկերվարական Պլում ազատ չէ իր գործելակերպին մէջ։ Համայնավարները կը ճնշեն իր վրայ և կ'ուզեն մէկ ոտտումով հասնիլ իրենց նպատակին, այսինքն անմիջապէս հաստատել Սովեթի վարչաձեւը։ Մինչ Պլում կ'ուզէ աստիճանաբար ընթանալ, երկիրը տակնուվրայութեան չմատնել։

Միւս կողմէ, աջակողմեանները և դրամատիրական դասակարգը հակցած են թէ ծանրակշիռ է վայրկեանը, թէ օրօրելու ժամանակ չէ, պէտք է պարտադրել աշխատաւորական դասակարգի պահանջները իրաւացի են և թէ պարտաւոր են գոհացում տալու, ի դիմ իրենց չահերուն մասամբ կորուստին։

Եթէ երկուստեք չուտափոյթ համաձայնութիւն մը գոյանայ, Ֆրանսա ընկերային այս պատմական տագնապէն խաղաղութեամբ դուրս կուգայ։ Հակառակ պարագային դէպքերը գահավէժ ընթացք մը կ'առնեն, բանակոնութիւնը կ'անհետանայ և Ֆրանսա կը մատնուի անծանօթին։

ՖՐԱՆՍԱՅԻ ԳՈՐԾԱԴՈՒԼԸ
ՈՐՈՇ ԲԱՐԻՈՔՈՒՄ ԿՐԵՑ

Պլումի դահլիճը գոհացում կուտայ
ԲԱՆՈՒՈՐՆԵՐՈՒ ՊԱՀԱՆՋՆԵՐՈՒՆ

ՓԱՐԻԶ, 8.— Հաւանաբար բազմաթիւ օրեր անհրաժեշտ պ'ստի ըլլան որպէսզի ամբողջովին վերջ գտնէ գործադուլը։ Երէկ նշմարուած մեղմացումը ալ ուելի զգալի դարձած է։

Փարիզի չրջանին մէջ վառելանիւթի գործադուլը կարգադրուած ըլլալով բոլոր թագսիները վերսկսած են երթեւեկել։ Բոլոր հանրային ըսպասարկութիւնները բնականոն կերպով կ'աշխատին։

Դրամատուներու մէջ ոչ մէկ անկանոնութիւն կը նշմարուի։ Թերթերու ցրուումը տեղի ունեցած է Փարիզի մէջ չրջակայքը, արուած ըլլալով որ Հաչէթ հաստատութեան բանուորները վերսկսած են աշխատիլ։ Մետրոպոլիտէնի մէջ կացութիւնը չէ փոխուած։ Րէնոլթ և Սիթրոյէն ինքնաշարժի գործարանները միշտ գրաւուած կը մնան։ Հիւսիսային Ֆրանսայի բոլոր հանքագործները ընդհ. գործադուլ կատարած են։

Փարիզի և Լիլի չրջանի չէնքի չինարարութեան բանուորներն ալ գործադուլի սկսած են։ Գործադուլ կատարող հանքագործներուն թիւը 150,000ի կը հասնի։

Մարսիլիոյ մէջ ութը նոր գործարաններ ազդուած են գործադուլէ։ Պօրտոյի մեծ վառարանները իրենց պաշտօնեաներուն վճարովի արձակուրդ տուած են մինչ բանակցութիւնները կը սկսին Փարիզի մէջ ներքին նախարար Սայէնկրոյի նախագահութեամբ։

Բաւական թիւով փոքր հաստատութեանց բանուորները վերսկսած են աշխատիլ, ինչպէս նաև կօշիկի կաշիի և երկաթեղէնի կարեւոր գործարաններու բանուորները։

Ընդհանրապէս մեղմացած կը նշատուի կացութիւնը քանի որ գործաւորներու և գործարանատէրերու միջեւ կնքուած համաձայնութիւնը վաղը ի զօրու պիտի ըլլայ և գործադուլի յանձնաժողովը կը ճշդէ աշխատանքը վերսկսելու ձեւակերպութիւնները։

ՓԱՐԻԶ, 8.— Աշխատանքի դիւանի նախագահ Ժու�՝ յայտարարած է «էնթրանսիժան»ի որ պաշտօնապէս իրագործուած համաձայնութիւնը անմիջապէս իր բարեդէպ ազդեցութիւնը պիտի գործէ և առաջ պիտի բերէ մեղմացում մը, որ ի յայտ պիտի գայ չաբթուան մէջ։

ՓԱՐԻԶ, 8.— Ներքին նախարար Սայէնկրօ նախագահեց մեծ վաճառատուներու գործատէրերը և աշխատաւորները համաձայնեցնելու նպատակով տեղի ունեցած գումարման մը։

Այժմ բոլոր կէտերու մէջ համաձայնութիւն կնքուած է բացի նուազագոյն օրավարձի խնդրէն։ Կը յուսացուի որ կատարեալ համաձայնութիւն մը պիտի կնքուի։

ՐՈՒՈՒԷ, 8.— Գործադուլը նեղկայիս ընդհանուր է հիւսուածեղէնի և նաեւ ճարտարարուեստներու մէջ հիւսիսային չրջանները։ Ներկայիս Թուրքուանի և Ռուպէի մէջ 70,000 բանուորներ անգործ են։ Միայն կիները և 15 տարեկանէ փոքր տղաքը կրնան հեռանալ գործարաններէն։

ՀԱՄԱՑՆԱՎԱՐՈՒԹԵԱՆ ՅԱՂԹԱՆԱԿԸ

ՓԱՐԻԶ 9։—«Թան» խօսելով գործադուլի չարժմանն մասին, կ'ըսէ որ կատարելապէս յեղափոխական կացութիւն մը կը տիրէ։

«Ապօրինի սէնտիքայականութիւնը յաղթանակած է, կը զրէ, և ճնշում կը բանեցնէ ոչ միայն գործատէրերու այլ և հասարակաց իրաւունքներու վրայ։

Ժողովրդային ճակատը, իրականին մէջ մեծ ազդեցութիւն բանեցուցած է Ֆրանսայի մէջ պրոլետարական տիքտաթօրութեան հաստատման համար։ Համայնավարութեան և սէնտիքայականութեան յաղթանակը խորհրդարանական վարչաձեւին Ֆրանսայի մէջ կրած ամենամեծ ձախողութիւնը եղաւ։

ՓԱՐԻԶ9.—Գործադուլները ամէնէն ուելի կը զբաղեցնեն թերթերը։

«Փթիթ Փարիզիէն» կ'ըսէ թէ, բոլոր անհամաձայնութիւնները վերջ պիտի գտնեն այս չաբթուան վերջաւորութեան։

«Ֆիկարո» հարց կուտայ թէ գործատէրերու պարտադրուած այս համաձայնութիւնը տնտես. ինչ հետեւանքներ պիտի ունենայ։

ՓԱՐԻԶ 9.—Երէկուընէ սկսեալ նահանգներու մէջ որոշ թիւով գործաւորներ վերսկսած են աշխատիլ։ Այսօր Լիլի և Մուլուզէնի մէջ հանքագործութեան գործարանները և Տիւնլօ գործարանները պիտի վերսկսին աշխատիլ։

ՓԱՐԻԶ 9.—Կառավարութիւնը մտադիր է Հինգշաբթի կամ ուրբաթ օր հաւաքական աշխատանքի պայմանագրութեան, չաբաթական 40 ժամուայ աշխատանքի և արձակուրդի օրերու վճարման օրինագծերուն վաւերացումը պահանջել խորհրդարանէն։

Գերման զօրավարի մը զգայացուց յայտարարութիւնը
ՆԱԽԿԻՆ ՊԱՏԵՐԱԶՄԻԿՆԵՐԸ ԱՊԱԳԱՅԻՆ ՊԻՏԻ ԿՌՈՒԻՆ Կ'ԸՍԷ ԳԷՐՄԱՆ ԶՕՐ. ՍԷՔԹ

ԼՈՆՏՈՆ 9.—Զգայացունց ապաւորութիւն առաջ բերաւ գերման նոր բանակի հիմնադիր զօր. ֆոն Սէքթի յայտարարութիւնը որ կատարեց պատերազմի զերեզմանատուններու մասին բանակցելու նպատակով մանաւոր յանձնաժողովներու համաժողովին նստաչրջանին բացման առթիւ։

Զօրավարը ըսաւ որ նախկին պատերազմիկները ապագային պիտի հրաւիրուին ճակատելու։

Ֆրանսացի զօր. Կիյյօմ ներկայ կը գտնուէր գումարման։ Անգլիոյ թագաւորը մօտերս պիտի ընդունի համաժողովին պատուիրակները։

ՉԻՆԱՍՏԱՆԻ ՔԱՆԹՕՆ ՆԱՀԱՆԳԸ
ՊԱՏԵՐԱԶՄ ՅԱՅՏԱՐԱՐԵՑ ՃԱՓՈՆԻԴԷՄ

Հաւանաբար Նանքին ալ
ՃԱՓՈՆԻ ՀԵՏ ԽՕՍԷ ՅԱՐԱԲԵՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

ՔԱՆԹՕՆ, 9.— Քուանկ—Սիի կառավարիչ Լի—Քունկ—ԷԷն ճառ մը արտասանելով ըսաւ որ անհրաժեշտ է պատերազմ յայտարարել Ճափոնի դէմ։ Ճառախօսը յայտնած է որ ինք անձնապէս որոշած է զինուոր զրկել Հիւսիսային Չինաստան, զայն փրկելու համար ճաթոն գրաւումէ, եթէ նոյն իսկ Նանքինի կառավարութիւնը մերժէ դիմադրել ճափոնական յարձակման։

ՆԱՆՔԻՆ, 9.— Կեղր. կառավարութեան պատ. զօր. Չան—Քայչէք երէկ ճառ մը արտասանելով հերքեց ճափոն աղբիւրէ բղխած այն լուրերը թէ տարակարծութիւն գոյութիւն ունի Նանքինի և Քանթօնի միջեւ։ յայտնելով որ այս զրոյցները նպատակ ունին քաղաքային պատերազմ մը հրահրելու։ Յետոյ յայտնեց որ կեղր. գործադիր քոմիթէի խորհրդաժողով մը կը կազմակերպէ ճշդելու համար Քանթօնի հետ Չինաստանի ապագայ արտաքին քաղաքականութիւնը։

ՔԱՆԹՕՆ ՊԱՏԵՐԱԶՄ ՅԱՅՏԱՐԱՐԵՑ

ՔԱՆԹՕՆ, 9.— Նէմինկէ հասած հեռագրի մը համաձայն Քուանկ—Սիի բանակին ընդհ. սպայակոյտը զօրաչարժ յայտարարած է և անմիջապէս խզած յարաբերութիւնները Ճափոնի հետ։

ՀՕՆԿ—ԿՕՆԿ, 9.— Քուանկ Սիի բանակին չորս զօրաբաժինները հաւաքուած են Քիյանկի մէջ։ Այս գունդերը Հոնէնի մէջ քառասուն մղոն առաջացած են։

ՄԱՐՏԱՆԱՒԵՐ ԿԸ ՀԱՍՆԻՆ

ՇԱՆԿՀԱՅ, 9.— Կը հաղորդուի որ Նանքինէ 15 մարտանաւեր Սմիւռնա հասած են։ Բնականոն ռազմափորձ կը կարծուի որ տեղի կ'ունենայ։

ՔԱՆԹՕՆ, 9.— Եուննանի, Քվէյլօվի, Ֆաքթիղնի և Ցէչուանի նահանգներու ներկայացուցիչները հոս հասան խորհրդակցելու համար իշխանութեանց հետ։ Կասկածելի է այս չրջաններու ընթացքը։

Վան Զէլանտ վարչապետ

ՊՐԻՒՔՍԷԼ, 9.— Վան Զէլանտ ընդունեց կազմեց նոր գաբինէն։

Հրեաներու եւ Իտալացիներու միջեւ
ԸՆԴՀԱՐՈՒՄՆԵՐ ԼՈՆՏՈՆԻ ՄԷՋ

ԼՈՆՏՈՆ, 9.— Հրեայ և իտալացի բնակիչներու միջեւ Սիուէքսի մէջ Լէվիսի ձիարձակարանին վրայ խառնակութիւններ տեղի ունեցան։ Հակառակորդները գործածեցին չիչեր, քարեր և ածելիներ։ Ոստիկանութիւնը միջամտեց։ 19 հոգի ձերբակալուեցան։

Իտալիա եւ Նէկիւս

ԼՈՆՏՈՆ 9.—Իրաւասու չրջանակները կը հերքեն «Սթար» թերթին հաղորդած այն լուրը թէ իտալ. դեսպան Կրանտի արտաքին նախարարութեան մօտ բողոքած է եթիոպ. դեսպան Մարթէնի կողմէ կազմակերպուած ընդդ նեղութեանց համար։

ԼՈՆՏՈՆ 9.—Նէկիւս հինգշաբթի օրուան համար ընդունած է ներկայ գտնուիլ Ազգաժողովի անգլ. լիկային գործադիր մարմնին կողմէ ի պատիւ իրեն կազմակերպուած հացկերոյթին։

Պլում ժրնեւ պիտի երթայ

Կարեւոր խորհրդակցութիւններ Փարիզի մէջ

ՓԱՐԻԶ, 9.— Արտաքին նախարար Տէլպօ մտադիր է յաջորդաբար Փարիզ հրաւիրելու Եւրոպայի բոլոր Ֆրանս. դեսպանները, անոնց հետ քննելու համար կացութիւնը։ Հաւանաբար նախարարը Յունիս 26ին ժրնեւ պիտի մեկնի Պլումի հետ։ Նախապէս տեսակցութիւն մը պիտի ունենայ Իտէնի հետ։ Այս տեսակցութեան մեծ կարեւորութիւն կ'ընծայուի, տրուած ըլլալով որ Ֆրանս. կառավարութիւնը որոշած է Մեծն Բրիտանիոյ հետ սերտօրէն գործակցիլ եթիոպական խնդրոյն մէջ։

ՓԱՐԻԶ, 8.— Եվմատական նախարար Վէնսան Օրիոլ ընդունեց Ֆրանսական դրամատան նոր վարիչը Լապէյրին և պատուակալ վարիչը Թանէրին և անոնց հետ տեսակցեցաւ դրամատան կացութեան և դրամական խնդիրներու մասին։

ՓԱՐԻԶ, 8.— Արտաքին նախարարը տեսակցեցաւ Լոնտոնի, Պերլինի, Հռոմի և Փրակայի Ֆրանս. դեսպաններուն հետ ժրնեւի գումարման և Լոքարնոյի ուխտին մասին։

Անգլ. նոր ջոկատ մը Պաղեստին հասաւ

ԵՐՈՒՍԱՂԷՄ, 8.— Հին քաղաքամասին մէջ արձակուած ռումբ մը վիրաւորեց 17 արաբ գիւղացիներ։ Եօթը արաբ պետեր ձերբակալուած և արգելափակուած են։ Եաֆայի մէջ թաղապետական խորհրդականները հրաժարած ըլլալով նորեր պիտի անուանուին անոնց տեղ։

ԼՈՆՏՈՆ, 8.— Երուսաղէմ կը հաղորդուի որ ոստիկանութիւնը մօտէն կը հսկէ արաբական բարձր. խորհուրդին քարտուղարը որ կը կարծուի թէ այժմու խառնակութեանց մէջ ամենամեծ պատասխանատուութիւն ունի։

ԵՐՈՒՍԱՂԷՄ, 9.—Արաբ լարուածութիւնը չէ մեղմացած Հրեաներու դէմ։ Անգլ. նոր ջոկատ մը հասած է։

Փոքր Համաձայնութեան ընդհ. սպայակոյտի նախագահները կը գումարուին

ՊՈՒԿՐԷՇ9.—Սուկոսլաւիոյ խնամակալ իշխան Փօլ ժամը 11ին մեկնեցաւ Պելկրատ։ Կայարանը ողջերթի գացած էին Քարոլ թագաւոր, նախագահ Պէնէշ, գահաժառանգ Միշէլ և ռումէն բարձր անձնաւորութիւններ։

ՊՈՒԿՐԷՇ 9.—Փոքր Համաձայնութեան ընդհ. սպայակոյտի նախագահները ամսոյս 14ին պիտի գումարուին Պուքրէշի մէջ։

Նիւտ կարեւորութիւն կ'ընծայուի այս գումարման, որովհետեւ Պէնէշի, Գարոլ թագաւորին և իշխան Փօլի գումարումէն անմիջապէս վերջ տեղի կ'ունենայ։

ՉԻՆԱՍՏԱՆ ԻՆՉՈ՞Ի ՊԻՏԻ ԿՈՐԾԱՆԻ

ԿՐԱՆԻԹԸ ԵՒ ԱՒԱԶԻ ՀԱՏԻԿՆԵՐԸ

Այն պահուն երբ մամլէ ժամ կը ոպասուի ճափոնեւ-չին պատերազմի մը, չահեկան գտանք ներկայացնել աչխարհահռչակ զրագէտ Պէրնառ Ֆայի գրի առած յօդուածաչարքէն կարգ մը մասեր, որոնք խիստ լաւ կերպով կը պատկերացրնեն այս պատերազմին չարժառիթները.—

Ճափոն, կանգնելու համար կ'ուզէ ձեռք առնել Ասիան և ստեղծելու համար իր իրական կայսրութիւնը, նորօրինակ կերպով կը հիմնէ Ասիան։ Սակայն խնդիր է որ Ճափոն ստեղծելու համար իր կայսրութիւնը չպիտի՞ բնաջնջէ Չինաստանը։ Ճափոնի բոլոր յաղթանակները միթէ Չինաստանի ի վնաս ձեռք չե՞ն բերուած։ Ճափոն Ռուսերը վանելով Մանչուրիայէ, ամերիկացի վաճառականներուն ձ'ոքէն ապրանքները և Մայրագոյն Արեւելքի չուկաները առնելով, միթէ չէ՞ հեռամտած ձեռք անցնել Չինաստանը և խողխողել զայն։ Բազմաթիւ Չինացիներ այսպէս կը խորհին ու յիսուն տարիէ ի վեր հետզհետէ ալ աւելի արծարծող թշնամութիւն մը իրարու դէմ կը լարէ չինացի ու ճափոն հայրենասէրները։ Չինական կայսրութեան անկումէն յետոյ այս երկու դեղին ազգերու թշնամութիւնը հետզհետէ սաստկացած է։ Ճափոնական ապրանքներու գէմ 1931—32ին Չինաստանի մէջ կազմակերպուած «պոյքոթաժը» հակառակ չինացիին անտարբերութեան ու անձնասիրութեան, չէ՞ը ապացուցեր միթէ որ խոր ատելութիւն մը կը անուցուի Ճափոնի հանդէպ։ Սա պէտք չէ մոռնալ որ, Ճափոնի բնակչութիւնը մինչ 70 միլիոնէ նուազ է, Չինացիները 400 միլիոն են։ Չինացիին ժառանգած արուեստը, իմաստասիրութիւնը և գրականութիւնը, որակով թէ հնութեամբ կերիվեր է Ճափոնի բոլոր մշակոյթէն։

Չինաստան ունի լուրջ ու խորհրդաւոր աչխարհ մը որ կը դիմէ Եւրոպացիները, ինչ որ չեն ուրանար նոյն իսկ Ճափոնները։ Արդէն լայնատարած ու բարեբեր Չինաստանի և գերբնակչութեամբ սովի դատապարտուած Ճափոնի միջեւ կարելի՞ է հաւասարակշիռ եզրեր զրնել։ Արդարեւ, չինացի գրագէտ Լին Եութանկ իր «Հայրենիքս և ժողովուրդս» գրքին մէջ, որ Ամերիկայի մէջ միլիոններով կը սպառի, այս հակասութիւնը հետեւեալ ձեւով կը բացատրէ.—

Ճափոնի և Չինաստանի միջեւ գոյութիւն ունեցող տարբերութիւնը խիստ ակնբախ է 1935ին։ Բաղդատեցէք անդամ մը այս երկու ժողովուրդները։

Ճափոնցին որ փութկոտ է, թերթը հանրակոթին մէջ կամ փողոցը կը կարդայ։ Միչտ մտահոգ է ազգին ճակատագրով ու կազմ և պատրաստ որպէսզի իր երկիրը նուաճէ աչխարհը։ Ուչինացին որ երկար քղանցքներով իր զրկատին մէջ միչտ նոյն անտարբերութեամբ ու հանդարտութեամբ կը չրջագայի ու այն տպաւորութիւնը կը թողու թէ ոչինչ պիտի խաթարէ անոր խորհուրդները...։

Չինացիին ու�նը մանելէ, անոր ճաչարանը ճաչ ուտելէ, չինական քաղաքներու փողոցները չրջագայելէ յետոյ այլ եւս չէք կրնար կրկնել այն տպաւորութիւնը թէ, մօտերս ազգային կամ միջազգային պատուհաս մը տեղի պիտի ունենայ։

Չինացիները իրենց մասին հետեւեալը կ'ըսեն.—Չինական ազգը պարկ մը լե�ուն չոր աւազի կը նմանի։ Այս աւազի հատիկներուն իւրաքանչիւրը անջատ ընտանիք մը կը կազմէ։ Մինչդեռ Ճափոնները միաձոյլ կրանիթի զանգուած մը կը կազմէ։ Մինչդեռ Ճափոնները միաձոյլ կրանիթի զանգուած մը են։ Այս այսպէս է. խիստ հաւանաբար և առաջիկայ պայթումին մինչ կրանիթը պիտի փշրուի ու անհետանայ, աւազի հատիկները փոթորիկին ազդեցութեամբ չորս կողմ պիտի ցրուին և յետոյ վերստին քամիին առջեւ իյնալով ըստ առաջնոյն աւազոյտի պիտի վերածուին»։

Արդեօք Ասիոյ մէջ պատրաստուող փոթորիկինբացատրութի՞ւնն է այս կրանիթի ու աւազի պայքարը։

Չինացին զարէ մը աւելի ժամանակէ ի վեր իր մատնուած թըմբռածութենէն սթափելով, պիտի բարձրացնէ՞ գլուխը և Ասիոյ ազգերուն գլուխը պիտի անցնի։ Եթարկուած հարուածներուն, երեւութական յետագիմութեանը հակառակ, կրկին ան է որ կը կազմէ Ասիոյ ամենամեծ զանգուածը։ Երկրին մէջ գոյութիւն ունեցող անիշխանութեան հակառակ, կրկին ան է որ ամենախոր և վեհ կարգապահութեան ոգի, ամէնէն բազմաւոր խաղաղութիւնը իր անձին մօտ կը կրէ։

Հակառակ զրկոտութեան, սովերու, ներքին պատերազմներու, բնական աղէտներու, Ասիոյ ամենամեծ հարստութեան աղբիւրը Չինաստանն է։

Անցեալի խորհուրդները և ապագայի ուժերը կրկին ան է որ կը կեդրոնացնէ։ Ի՞նչ պատճառ կայ որ չի յաջողի։ Բաւական է որ մէկ քանի «եռեր գլուխը անցնին այս ազգին, որ խիստ քաջ, խիստ տարի, խիստ քաղաքակիրթ, աչխատասէր և համբերատար է։ Բոլոր Չինացիները գիտեն այս պարագան և կը՛ին բոլոր Չինաիները գիտեն որ Չինաստան կորսնցուցած է իր պետերը։ Ոչ ոք գիտէ որ այս կորսուած պետերը ե՞րբ ձեռք պիտի ձգուին։

Չինացի գրագէտը չեչտելէ վերջ որ այսօր Չինաստան հեղինակաւոր պետ մը չունի և այդ է պատճառը իր կործանումին, հետեւեալը կ'ըսէ.—Նախկին Չինաստանը այսօրուան նման անիշխանութեան չէր մատնուած։ Տուրքերը օրէնքի մը կը յենէին։ Երկրագործը գիտէր որ գարնա և աշնան ինչ պիտի վճարէ։

Այդ թուականին զազաղէն, հա սանեկան թափօրներու պատ-

ԲԱՆԿԱԼԹԻԻ ԳԵՐԵԶՄԱՆԱՏԱՆ ԴԱՏԸ

Նոր ֆենուրթիւն պիտի կատարուի ճշդելու գերեզմանատան հողը եւ իր յարակից մասերը

Նախորդ օր, Իրաւական Ա. Ատեանը ուր կը տեսնուի Պէյօղլուի Թաղ. Խորհուրդի Բանկալթիի գերեզմանատան սեփականութեան մասին բացած դատը, հաղորդած է իր որոշումը, ոչ-ու համաձայն նոր «քէշֆ» մը պիտի կատարուի տեղւոյն վրայ ճշդելու համար չենքերու գրաւած տեղերը, լքեալ գերեզմանատան հողերը և յարակից գետինները (արտաս)։

Որոշմանագրին մէջ առանձինն կը չեչտուի թէ, համաձայն գերեզմանատուններու օրէնքի 160րդ յօդուածին, որո՞նք են լքեալ (մէթրուք) նկատուելիք մասերը։

Փորձագէտներ պիտի նշանակուին, կատարելու համար այս ճշտումները։

Թաղ. Խորհուրդի փոխանորդները, նախապէս դատարանին ներկայացուցած լրենց յուչագրերով և բերանացի բացատրութիւններով ալ պարզած էին թէ, գերեզմանատուններու նոր օրէնքին 160րդ յօդուածին ենթակայ չէ Բանկալթիի գերեզմանատունը, քանի որ կ'օգտագործուի ան, թէ եկեղեցի կայ իր մէջը, պանապան, ձիւնի հոր, մարդանքի տեղ ունի, ինչպէս նաեւ չենքեր՝ յարակից գետիններով, «արտա»ներ ունի ուր գեռ կան ափարթըմանի և կառաւի հիմերը։

Դատարանը, նկատի առնելով այս պարագաները, որոշած է փորձագէտներու միջոցաւ ճշդել զանոնք և 160րդ յօդուածի տրամադրութեան հետ համեմատել լոկ գերեզմանատան հողամասը։

Դատը պիտի յարուցնակէ ամառնային արձակուրդէ յետոյ։

ԳԱՐԱԿԷՕԶԵԱՆ Որբանոցի ազգ հոգեճաչ տուած են կիրակի օր, Այրի Տիկ. Անոա Գարբրիէլեան և զաւակները, իրենց ամուսնոյն և հօր՝ հանգուցեալ Նիկողոս Գարբրիէլեանի մահուան տարելիցին առթիւ։

գ բակներէն, խոզերու սեռային յարաբերութիւններէ էն, ծնող խոզերէն, խ զի ձագերէն, խոզերու յատուկ ջրմաններէն, խոզի կչիներէն, խոզի մսավաճառներէն, ճաչարաններու խոզի մսէն տուրք չէր առնուեր։ Այն տեսն անունը անգամ գոյութիւն չունէր առաքինութեան, վեհանձնութեան, ընկերային զորովի, հայրենասիրութեան և տան թիւի տուրքերուն։ Աֆիոն չի հացնողները պատժելու սահմանուած ծուլութեան տուրք մը չէր ստեղծուած։

Այսօր. ինչպէս կ'ընէ Քիանկէյի երկրագործը, չին գիւղացիները այդ թուականներուն տուրքերը վճարելու համար իրենց կիները աղջիկները ծախելու չէին պարտաւորուած։ Այսօր Ցէչուէնի մէջ ինչպէս տեղի կ'ունենայ, ժողովուրդը երեսուն տարի առաջուընէ տուրք վճարելու չէր դատապարտուած։

Ճ.

ԻՆՉ ԿԸ ԳՐԷ "ԼԱ ՐԷՊԻԲԼԻՔ„

ՏԻԿ. Ա. ԳԱՎԱՍՖԵԱՆԻ ԱՇԱԿԵՐՏԱՑ ՐԷՍԻՔՍԷԼԻ ՄԱՍԻՆ

«Լա Բէպիբլիք»ի երաժչտական աչխատակիցը, երկար սիւնակէ աւելի գրութիւնմը մը, արձագանգը կ'ըլլայ գաչնակի ուսուցիչ Տիկ. Աչխէն Գավաֆեանի աչակերտներուն կիրակի օրուան ըսիթալին։ Ստորեւ թարգմանաբար կուտանք ամփոփ կերպով,—

Առանց հերքուելու երկի՝ զը ունենալու, վստահաբար կրնանք ըսել թէ, նոյնիսկ Իսթանպուլէ անցնող լաւագոյն գաչնակահարները — Քօրթօն ալ մէջը ըլլալով— չեն եղած ժողովրդական այնքան խանդավառ ցոյցերու առարկայ, որքան եղան կիրակի օր Տիկ. Աչխէն Գավաֆեանի աչակերտները՝ Սինէ Սարայի մէջ տուած իրենց գաչնակի ունկնդրութեան ընթացքին։ Այս աչակերտները, որոնց ամէնէն մեծը հազիւ 13 տարեկան կայ, ի տես մեր չլացած աչքերուն կամ աւելի ճիշդը մեր հիացած ականջներուն, յայտնաբերեցին արուեստագէտի արժանիքներ՝ որոշապէս գերազանց քան այն ամէնը զոր լսած ենք մինչեւ այսօր այս կարգի ունկնդրութիւններու մէջ։

Պէ՞տք է միթէ չնորհաւորել ծնողները որոնք գիացած են իրենց զաւակներուն երաժչտական նուիրը արուեստին զարգացմանը համար ընտրել ուսուցիչներ որոնք իրենց պաչտօնին կատարեալ գիտակցութիւնը ունին. կամ նոյն այս ուսուցիչները որոնք կրցած են մարդել իրենց խնամքին յանձնուած այս փոքրիկները — այլ խօսքով այս զեռափթիթ արուեստագէտները։ Բոլորն ալ, իրենց կողմէն ոեէ ջանք չեն խնայած։ Ուրեմն, ամէնքն ալ իրաւունք ունին իրենց բաժինը ստանալու այն անկեղծ չնորհաւորութիւններէն զոր կը ներկայացնենք իրենց։

Թէեւ կը փափաքէինք այս չնորհալի փոքրիկ «վիրթիւօզ»ներէն իւրաքանչիւրին մասին առանձին առանձին արտայայտուիլ, բայց դժբախտաբար տեղի անձկութիւնը թոյլ չի տար։ Բայց և այնպէս, կը գտնանք, վերջացնելէ առաջ, ջերմօրէն չնորհաւորել Տավիտ Սաքօթ, Նատիա Պօսթանճեանը, Ռոյ Բէլլէկեանը, և մանաւանդ, մանաւանդ Լիւսի Փոլինեսը...։ Ի՞նչ զգայուն հոգի ունի, Աստուած իմ, այս հազիւ հինգ տարեկան փոքրիկը։ Իրեն հետ Զայքովսքիին «Հիսանդ պուպրիկը»ին տառապանքները զգացինք։ Երկու անգամ, երեք անգամ բեմ հրաւիրուեցաւ ան։ Ամէնամեծ հաճոյքով քանի մը ժամ պիտի ուզէինք մտիկ ընել զինքը։ Ահա փոքրիկ մը, որ եթէ ամբողջովին երաժչտութեան նուիրուի, փայլուն ապագայ մը պիտի ունենայ։ Արտակարգ ընդունակութիւններ ցոյց տուաւ ան։

Ինչպէս անցեալ տարի, այս անգամ եւս, նուագահանդէսին «գլուխ»ն եղաւ Գրիգոր Համբարձումեան և Սօնա Խաչերեան։ Ասոնց համար կարելի է ըսել թէ մեծ գաչնակահարներ եղած են։ Ասոնք ի վիճակի են առանձնապէս և դժուարին յայտագրով մը ամբողջական նուագահանդէս մը տալու։

ԶՈՒՐ ՎԱՂԱՐՇԱՊԱՏԻՆ

Ճարտարապետ Գ. Շիրմազան, 4 Մայիս թիւով կը գրէ «Ա. Հայաստան»ի մէջ.—

Վաղարչապատի չրջակայ գիւղերը բոլորովին ջրազուրկ էին և կ'օգտուէին միայն Ֆրանգանոց գիւղի մօտ Քառասնեղէն հոսող ոռոգման բաց առուներէն։ Հասկնալի է որ չատ երկար տարածութեան մը վրայ բաց առուներով հոսող ջուրը կ'աղտոտի, կը վարակուի և խմելու համար բոլորովին անպէտ կը դառնայ։

Բնակչութեան համար չափազանց ծանր վիճակ կը ստեղծուէր մանաւանդ ամառնային տաքերուն, բամպակի մշակութեան և բերքի հաւաքման աչխատանքներու չրջանին։

Ուստի, խմելու մաքուր ջուրի խնդիրը Վաղարչապատի համար դարձեր էր անյետաձգելի խնդիրներէն մէկը։

Այդ կարեւորագոյն խնդիրն է, որ լուծեցին Վաղարչապատի հողագործները և գիւղացիները, Մայիս 2ին բանալով Վաղարչապատի չրջանային ջրմուղը։

Արագածի ստորոտը երեւան հանուած են քանի մը սքանչելի, քաղցրահամ աղբիւրներ,— Սազմոսավանքի, Նաղբրվանի, Թաքնայի, Բիւրականի և այլ աղբիւրները, որոնք սակայն լայն չափով չէին օգտագործուեր խմելու համար, մինչդեռ այդ աղբիւրներուն մօտակայ կարգ մը գիւղերը գարերէ ի վեր մաքուր ջուրի ծարաւ կը զգային։ Ահա այդ աղբիւրներէն, Սազմոսավանքէն կը սկսի Աչտարակի ջրմուղը, իսկ Թաքնայի աղբիւրներէն՝ Վաղարչապատի ջրմուղը։

Վաղարչապատի նոր բացուած ջրմուղը կը հիմնուի այն հաչիւով որ ջուր մատակարարէ ոչ միայն չրջանային կեդրոնին, այլ եւ չրջանի 21 գիւղերուն և Աչտարակի չրջանի 2 գիւղերուն։

Մայիս 1ին աւարտեցան առաջին հերթի աչխատանքները, մայր գիծը և եօթը գիւղերու ճիւղաւորումները (Հախս, Ֆրանգանոց, Այարլու, Գրամ-Մուզան, Վ. Այնալու, Աղաւնատուն)։

Այս տարի մինչեւ աչուն ջուր կը ստանան նաեւ միւս գիւղերը։ Շրջանի աչխատաւորութիւնը այդ աչխատանքներուն տրամադրած է 14 հազար բանուորական օր և 820 սայլ-օր՝ չինանիւթ փոխադրելու համար։ Շինութեանց համար պետութիւնը յատկացուցած է 450 հազար ռուպլի։ Աչխատանքները կը ղեկավարէ երիտասարդ ճարտարագէտ Գուրգէն Փանչեվանեան։

Զրմուղին չինութեան մէջ օժանդակութիւն ցոյց տուած են Աղջաղալայի, Ղզնաուզի, Ֆրանգանոցի, Մուզանի, Վաղարչապատի, Սամադարի և այլ գիւղերու աչխատաւորները։

Մայիս 2ին, Վաղարչապատի մէջ, Շահումեան հրապարակին վրայ հաւաքուեցան չրջանի աչխատաւորները՝ տօնելու իրենց յաղթանակը, դիտելու չտարուանները, խմելու նոր ջրմուղով հոսող Արագածի սքանչելի ջուրը։

ՀԱՅ ՀԱՄԵՐԳ

ՊՐՈՒՔՐԷՇԻ ՌԱՏԻՕ ԿԱՅԱՆԷՆ

Վազը, Հինգչաբթի, Յունիս 11, երեկոյեան ժամը 10.10ին, Պուքրէշի Ռատիո կայանէն տեղի կ'ունենայ համերգ մը։ Ունկընդրութեան կը գրուի Պ. Օնիպրէսքու Էլեեանի հեղինակած կրօնական Լիկէնատան, «Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ» որ կը խորհրդանչէ քրիստոնէութեան մուտքը Հայոց մէջ և նուիրուած է Կոմիտասի յիշատակին։

Կը մասնակցին Օրքէսթրը Ռատիոն և Վիսարիոն եկեղեցւոյ երգչախումբը՝ ղեկավարութեամբ Ալիքիս Ալէքսանդրէսքուի։

Ունկնդրութենէն առաջ՝ երգչական ծանօթ քննադատ Պ. Եմանուէլ Զօմաք պիտի խօսի գրածին մասին, կը գրէ «Արազ»։

ՏԻԿ. ՄԵԼԻՆԷ ԲԱԲԷԼԵԱՆԻ ԱՇԱԿԵՐՏՆԵՐՈՒՆ ՐԷՍԻՔՍԷԼԻ ՊՈՒՔՐԷՇԻ ՄԷՋ

Մայիս 31ին, Պուքրէշի Տալլէսի սրահին մէջ տեղի ունեցաւ Պոլսահայ դաչնակի ծանօթ ուսուցի Տիկ. Մելինէ Բաբելեանի 4—14 տարեկան սաներուն Ռէսիթալը։

Ահա՛ թէ ինչ կը գրէ այս առթիւ «Տիմինեացա» ռումէն թերթը.—

«Զմայլանք մը. իսկական զմայլանք մը եղաւ երէկուան Տալլէսրահի դաչնակի ունկնդրութիւնը։ 4—11 տարեկան սանիկներու, զարմարգեր էր Տիկ. Մելինէ Բաբելեան. համբաւի տէր ուսուցչուհի Փարիզի «Երաժչտական վարժարանոց»էն վկայուած։ Տիկին Մելինէ Բաբելեան մեր երկիրը գրեթէ Թիպէրժ-Քօրթոյի մէջ Դաչնակահանդէսը տուին մը գերազանցութիւնը ապացուցին փոքրիկներու երաժչտական ուսման այս հիմնական մէթոտին։

«Տիմինեացա» կը յիչատակէ նուագները եւ այն փոքրիկները որոնք աչքառու եղան իրենց նուագած կտորներով։

Աւելցնենք որ այս խոստմնալից փոքրիկ արուեստագիտուհիներուն մէջ կային երկու հայ մանուկներ՝ Սօնա Զրուանդեան, և Գամիայ աղջնակ մը՝ Փրաբիկ Լայճեան որ գարմացուց սրահը։

ՀԱՅ ՄԱՐՏԱՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ԱԶԴԵՑՈՒԹԵԱՆ ՇՈՒՐՋ

Ռումմէն գեղարուեստի ծանօթ քննադատ և արտաքին նախարարութեան պաչտօնատարներէն Պ. Ալէքսանդրու Պուսօյիչեանու, եկեալ Հինգչաբթի երեկոյ Պուքրէշի Ռատիո կայանէն բանախօսութիւն մը ըրած է Ռումանիոյ կայանները յիչատակարաններուն մասին։ Հայ ոճին ազդեցութիւնը եւ մանիոյ հին եկեղեցիներու տարապետութեան վրայ։

Պ. Պուսօյիչեանու, ոգեչէն յետոյ, այս երկրին մէջ լայնօրէն ճանաչուած է հայ ոճին կատարած ազդեցութիւններուն պարեան երկիրներու մէջ։ Ան էր տասնեակ մը տարի առաջ, փաստագրուած պատմական համառօտ զրվի մը, մէջ ուսումնասիրելով ազդեցութիւնը մը կարդաց հայ ոճին Դանուբեան երկիրներու մէջ, կը գրէ «Արազ»։

«ԱՐԵՒԵԼՔ»ի ԹԵՐԹՕՆԸ — ԹԻՒ 42 —

ՐԷՃԱՏ ՆՈՒՐԻ

ԻՐԻԿՈՒԱՆ ԱՐԵՒԸ

Թարգմ. Գ. ՀՐԱՆՏ

Ա. ՄԱՍ

21

— Ասիկա աւելի երկիւղալի է քան յանկարծ մահացնող հիւանդութիւնները Տօքթօր պէյ. կեանքի մէջ եթէ յուզում, եռանդ ու յարաչարժութիւն չլլայ ի՞նչ կ'արժէ ան. ասիկա ըսել է թէ՝ ողջ, ողջ գերեզման պիտի մանեմ, ձեռքերս հիւանդ սրտիս վրայ տասը տարի, քսան տարի պիտի ապրիմ առանց աչխարհը տեսնելու. քանի՛ լաւ աչխարհի զուարճութիւնները և ապմուկները, ձեռքովդ պիտի ճնչես սիրտս։ Ի՞նչպէս կրնամ տանիլ այս կեանքը Տօքթօր պէյ, հազար անգամ մահը կը նախընտրեմ..

Վէֆիք կը շարունակէր պատուհանէն հորիզոնը զիտել։ Իսկ գընդապետը զորովալի ձայնով մը բաւ.

— Կ'զգամ թէ այս կացութիւնը որքա՞ն դառն պարտաւորութիւն մըն է ձեզ նման եռանդուն և զգայուն անձի մը համար. մի՛ յուսահատիք սակայն, առի՛ւծս, անդ բրդ բակներէն, խոզերու սեռային յարաբերութիւններէ էն, ծնող խոզերէն, խ զի ձագերէն, խոզերու յատուկ ջրմաններէն, խոզի կչիներէն, խոզի մսավաճառներէն, ճաչարաններու խոզի մսէն տուրք չէր առնուեր։ Այն տեսն անունը անգամ գոյութիւն չունէր առաքինութեան, վեհանձնութեան, ընկերային զորովի, հայրենասիրութեան և տան թիւի տուրքերուն։ Աֆիոն չի հացնողները պատժելու սահմանուած ծուլութեան տուրք մը չէր ստեղծուած։

Այսօր. ինչպէս կ'ընէ Քիանկէյի երկրագործը, չին գիւղացիները այդ թուականներուն տուրքերը վճարելու համար իրենց կիները աղջիկները ծախելու չէին պարտաւորուած։ Այսօր Ցէչուէնի մէջ ինչպէս տեղի կ'ունենայ, ժողովուրդը երեսուն տարի առաջուընէ տուրք վճարելու չէր դատապարտուած։

Ճ.

— Պէյ էֆէնտին հարկ տեսաւ որ հանգստեան կոչուիս... ես ալ միեւնոյն կարծիքէն եմ... քու կեանքիդ համար վճռական անհրաժեշտութիւն մըն է այս...։

Բերնիս մէջ թունաւոր դառնութիւն մը կար, պահ մը ոաքի ելլելու պէս չարժում մը ըրի, ծունկերս կթոտեցան, ընկճուած՝ տեղս ինկայ։ Դատապարտեալի մը համակերպութեամբ, որ երկար պայքարներէ յետոյ դատաւորներու արձակած մահավճիռը կը լսէ, գրլուխս առջեւս հակեցի։ Ալ ամբողջ աչխարհ թշնամի կը նկատէի և գառնօրէն կը կատակէի.

— Ի՞նչ աղուոր բան է այս տարիքի մէջ հանգստեան կոչուիլ, բնակութիւնս Սկիւտարի թաղերէն միոյն նեղ մէկ փողոցին մէջ կը հաստատեմ, ապածոյզ զիշերանոց մը չինել կուտամ, այս զիշերանոցին վրայէն ամառը քթանէ բանկոն մը և ձմեռն ալ հաստ առուիչ վերարկու մը կը հագնիմ ու սրճարան կ'երթամ։ Թաղի Ծերոց ժողովին անդամ կ'ընտրեն զիս, իսկ եթէ քիչ մը բախտս օգնէ «մուխթար» ալ կ'ըլլամ, ամուսնոյնին զուրսը եղող դրացուհիներուս նամակները կը գրեմ, ի հարկին թաղեցիներուն հետ ոստիկանատուն կամ թաղապետական պաչտօնատուն կ'երթամ թաղին մէջ հաստատուած բարոյականը խախտուած կիներու մասին բողոքելու կամ թափուր դեռինները նետուած աղբիւններուն վերցուիլը պահանջելու համար։ Պակաս չեն ըլլար նաեւ նչանախօսութիւններ, հարսանեկան հանդէսներ և յուղարկաւորութիւններու նման զբաղումներ։ Օրինակի համար օր մը գնդապետ պէյը հանգստեան կոչուելիք իր մէկ հիւանդէն դարձին կառքը կը կեցնեմ և թաղին սրճարանը սուրճ մը կը հրամցնեմ անոր։ Թերեւս Վէֆիք պէյն ալ օր մը չնորհ կ'ընէ ինծի հետ նարտ խաղալու։ Ահա այս հանգարտ, համեստ կեանքը, որ նման ինքնայատուկ զուարճութիւններ ու երջանկութիւններ պիտի ունենայ, Տօքթօր պէյ...։

Գնդապետը հեռատես ու սրտոյ մարդ մըն էր։

— Առիւծս, ըսաւ ան, պարզապէս վրէժ կապեցիք վրէս, այս հոգեկան վիճակը սունը անցուկ, մասը երերցնող անկարող, խեղանդամ ոպանմօտ ալ տեսայ, հաղիւ թէ գրստեան կոչուած ըլլալնին նկատեցին զիս։ Հիմա վիրաբուժական գործողութեան ենթարկուելիք ուանդի մը կացութիւնը առաջին ցաւերը, ազդեցութիւնը անցնելէ յետոյ իրաւունք տի տաք ինծի։ Երիտասարդ և հակառակ այս հիւանդութեան լաւ կազմուածք մը ունիք, պէս կրնաք երջանիկ տարիներ ցընել։ Երկար խօսեցայ հետ ձեր կացութեան մասին տի ջանայ համոզել ձեզի։

(Շար.)

ԱԹԱԹԻՒՐՔ
ՄԵԿՆԵՑԱՒ ԱՆԳԱՐԱ

Հանրապետութեան նախագահ Աթաթիւրք նախընթաց օր Պուրսայէ մեկնած է Մուստանիայի ճամբով Հայատարփաշա, ուր ժամը 24ին Անկարա։

Աթաթիւրք Մուստանիայէ նստած է Ագայի «Քալամըշ» շոգենաւը, որուն վրայ սաւառնորդուհի Սապիհա Գոքչէն օգնականով զանազան շրջանաններ կատարած ու ողջունած է նախագահը։

ԱԶԳ. ՄԵԾ ԺՈՂՈՎԸ
ԿԷՍՈՒՆԵՑ ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ՕՐԷՆՔԸ

Ազգ. Մեծ Ժողովը առջի օր յաջորդաբերելով վաւերացուցած է աշխատանքի օրինագիծը։ Այս առթիւ Հալէպի ընդհ. քարտուղար Բէհչէթ Փէքէր ճառ մը խօսելով ըսած է մէջ այլոց.—

Ընկերներ, այս օրինագիծը քիչ մը ուշ մնաց, բայց այս յապաղումը իրական վնաս մը չի պատճառեր քանի որ պետութիւնը նոր ընդարձակ ժեռ ճարտարարուեստը ու տնտեսաբար աշխատանքի օրէնսդրկէ ժեռ ժամանակին կը հատնի։ Աշխատանքի օրէնքը վարչական մը պիտի դառնայ։ Թէեւ ներկայ օրէնքով մենք ամուր մը քաշած կ'ըլլանք դասակարգին բարձանուններու և վէճերու առջեւ, և կը հիմնենք ընկերութիւն մը ուր ոչ կռիւ կայ ոչ ալ շահագործում։

Այս օրէնքով հաւասարակշռուած պիտի հաստատուի աշխատանքի մէջ։ Օրէնքին մէջ նկատուած են ոչ միայն գործաւորները։ այլեւ գործատէրերու շահերը։ Իւրաքանչիւր աշխատաւոր պիտի յարգէ իր մօտ աշխատող գործատէրը։ Գործատէրն ալ իրաւունքները և այս կերպով եթէ ազգային հորիզոնին վրայ կը գտնուին ուրէք սխալ միտումներ կամ ազգային համոզումներով մը։ Գործաւորները ձեռք ձեռքի տուած պիտի վազեն մեր նպատակները։

Թուրք գործաւորը ի ծնէ քաջ է, գործանարար չէ, այլ դարձած է ազգային մեծ գործերը լրացնող տարր մը։ Այս յատկանիշը ունի վերջ աւելի պատուաբեր գրաւէ։ (պռավօ՝ մը պիտի գրաւէ։ (պռավօ՝ մեր, բուռն ծափեր)։

ԵՍԿՕՍԼԱՒ նախարար Շէվքի Պէշէնէն և տիկինը նախընթաց օր Պիւրսայէ մեկնած են Իզմիր։

ՊԻՒՐԷԵՆի մէջ գումարուելիք Ազգ. համաժողովին Թուրքիոյ պիտի մասնակցին մամուլի անօրէն Վէտատ Նէտիմ, Հարբիէ պարոնի Սաորի Էթէմ, «Անկարա» պարբերաթերթի անօրէն Նուրի և միջազգային մամուլի յանձնաժողովի Թուրքիոյ ներկայացուցիչ Ֆայիզ Բէքքէր։

ԳԱՆՏԻԼԼԻի զիսաբանի անօրէն Գուրսա գացած է, Ուլուսի Վրայ հարկ եղած ասաղանակի զիսական զեկուցումները տալու համար։ Յունիս 16ի հաւարումին առթիւ։

ԱՆԱՀԻՏ Վ. ՄԻՒՀԷՆՏԻՍԵԱՆ
ԺԻՐԱՅՐ Յ. ՁԱՄՁԻԿԵԱՆ
ՆՇԱՆՈՒԱՆ

Շիլի, 6 Յունիս 936

Մեր շնորհաւորութիւնները

ՔԷՇԻՇԵԱՆ ԵՒ ԻՐ ԸՆԿԵՐՆԵՐԸ
ԲՈԼՈՐՈՎԻՆ ԴԱԴՐԱԾ

ԴԻՄՈՒՄ ՆՈՐ ՀԻՄՆԱԴՐԻ ՀԱՄԱՐ

Էվզաֆի Վարչութիւնը նախորդ օր պաշտօնապէս հաղորդած է Ղալաթիոյ Թաղ. Խորհուրդին թէ, Յովհ. Քէշիշեան և իր համախոհ երկու ընկերները այլեւս ոեւէ գործ չունին, այսինքն վերջ տրուած է իրենց Թաղականի պաշտօնին։

Ցիշեալները կ'երեւի նախապէս լուր առած ըլլալով, արդէն չեն եկած նախորդ օրուան նիստին։

Երէկ Թաղ. Խորհուրդի կողմէ պաշտօնապէս դիմում եղած է կրթ. անօրէնութեան, որպէսզի վերջ տրուի նաեւ Քէշիշեանի կեդրոնական հիմնադրի պաշտօնին։ Նոր անդամներ պիտի ընտրուին Քէշիշեանի և ընկերներուն տեղ։

ՊԼՕՑԻՒՐՔՏԷՐԻի եկեղեցւոյ անուան տօնախմբութեան առթիւ, նախորդ օր, հակառակ անձրեւոտ օդին, հոծ բազմութիւն մը ներկայ եղած էր։ Այս առթիւ պատարագեց և քարոզեց Ս. Պատրիարքը։

Պ. Գ. ՁԱՄՊԱՔՃԵԱՆ, Պուքրէշի Թաղականութեան նախագահը, ստացած է Պատուոյ Լէգէոնի ասպետութեան նախագահական հրամարակը՝ զոր Ֆրանս. կառավարութիւնը տուած էր անոր՝ Ֆրանս. արուեստի փրօփականտին մատուցած իր ծառայութեանց համար, մասնաւորաբար այն ցուցահանդէսին առթիւ՝ զոր Պ. Ձամպաքճեան քանի մը ամիս առաջ սարքած էր Ցալէսի սրահին մէջ, ցուցադրելու համար իր հաւաքածոյին Ֆրանս. արդի վարպետները։

ԻՏԱԼԱՑԻ ԾԵՐԱԿՈՒՏԱԿԱՆԸ
Ի՞ՆՉ ԸՍԱՒ ՍՕՖԻԱՅԻ ՄԷՋ

ՀՌՈՄ, 8.— Իտալացի ծերակուտական Փաօլա Օրանոյի վերջերս Սոֆիայի մէջ տուած բանախօսութեան մասին արտասահմանի մէջ հաղորդուած սխալ տեղեկատուութեանց մասին Սթէֆանի գործակալութիւնը կը ճշդէ որ հետեւեալն էր Օրանոյի կողմէ յայտնուած գաղափարը.— Ֆաշիսթ Իտալիոյ Միջերկրականեան քաղաքականութիւնը բացարձակապէս խաղաղասէր է և կը ձգտի միջերկրականը ազատ դարձնել բոլոր փոքր պետութեանց համար։

Այս վերջինները Իտալիոյ մօտ իրենց անկախութեան և ազատութեան երաշխիքը պիտի գտնեն։

*** «Ձիւմհուրիյէթ» կ'իմանայ որ Փրոֆ. Օրանո մէկ երկու բանախօսութիւններ տալու համար քաղաքս պիտի գայ։ Ցայտնի չէ որ ի՞նչ պիտի խօսի հոս։

ԷՐԶՐՈՒՄԻ մէջ քանի մը օրէ ի վեր տեղացող յորդառատ անձրեւները առջի օր յանկարծ ձիւնի փոխուած են։ Քաղաքը ամբողջութեամբ ճերմկած է։ Հունձքը մեծապէս վնասուած է վերջերս տեղացող հեղեղներէն։ 30է աւելի տուն փլած է։

ԶՄԵՐՈՒԿի և սեխի առաջին բերքը հասաւ հարաւային նահանգներէն և Եգէականէն։

ՌՈՒՄԱՆԻՈՑ թագաւորին գահակալութեան տարեդարձին առթիւ առջի օր ռումէն հիւպատոսարանին մէջ թէյասեղան մը սարքուեցաւ։ Այս առթիւ երգեց ռումէն երգիչ Շիլթօն։

ԳԱՖԱԵԱՆ ՈՐԲԱՆՈՑ

Մնամակալութիւն և Մայրը շնորհակալութեամբ կը ծանուցանեն թէ, Հալէպէն Գեր. Տ. Արտաւազդ եպս. Սիւրմէեան, իր ողբացեալ աշակերտին՝ Աղեքսանդր ՃԷՆԳԷՐՃԵԱՆի մահուան առթիւ փոխան ծաղկեպսակի նուիրած է 250 ղրշ.։

Նոյն նպատակաւ նուիրած է նաեւ 250 ղրշ. Ազգ. Հիւանդանոցին։

Պուլբէշի տողանցքը մեծ աղէտ մը եղաւ

ԱՆԹԻՒ ՎԻՐԱՒՈՐՆԵՐ, 20 ՀՈԳԻ ՄԵՌԱԾ

ՊՈՒԷՐԻՇ, 9.— Վերջին տեղեկութեանց համաձայն երէկ փլած «Թրիսպին»էն զանազան ձեւով վիրաւորուողներուն թիւը 680ի կը յանի։ Ասոնցմէ 4 հոգի մեռած են։

Անմիջապէս մեռնողներուն թիւը 13ի կը հասնի Հարիւրաւոր անձեր Պուքրէշի քաղաքապետին տան առջեւ ցոյցեր կատարած են։ Ոստիկանները բազմաթիւ ցուցարարներ ձերբակալած են։ Զրոյց կը շրջի որ ձերբակալուած եօթը ճարտարապետներէն մէկը անձնասպան եղած է։ Թէեւ յայտնի չէ զոհերուն բուն թիւը, սակայն կ'ենթադրուի որ նուազագոյն քսան հոգի մեռած են։ Ասոնց մէջ կը գտնուի հարիւրապետի կին մը և զաւակը և կրօնաւոր մը։ Հարիւրաւոր վիրաւորներ կը գտնուին։ Հիւանդանոցներու մէջ թափուր անկողին մնացած չըլլալով 350 վիրաւոր մասնաւոր տուներու մէջ կը դարմանուին։

Քարոլ թագաւորը յատկապէս իր թիկնապահը զրկած է հիւանդանոցները, հիւանդներուն վիճակով շահագրգռուելու համար։ Վարչապետը և նախարարներ նմանապէս հիւանդանոցները այցելած են։

Զգայացունց լուր մը
ՀԱՊՍՊՈՒՐԿՆԵՐԸ ՊԻՏԻ ՎԵՐԱՀԱՍՏԱՏՈՒԻՆ ԵՒ ՀՈՒՆԳԱՐԻԱ ՊԻՏԻ ՊԱՏՌԷ ԹՐԻԱՆՕՆԻ ԴԱՇՆԱԳԻՐԸ

ՓԱՐԻԶ, 9.— «Էօվր» կը գրէ որ Մուսօլինի և Շուշնիկ որոշած են որ իրենց վերջին տեսակցութեան ընթացքին, Հապսպուրկներու վերահաստատումը տեղի ունենայ Յունիս 26 կամ 30ին։

Տրուած ըլլալով որ այդ թուականներուն Ազգ. Ընկերութեան Ընդհ. Ժողովը և Խորհուրդը պիտի տան որոշումներ որ դժգոհ պիտի թողուն Իտալիան որ պիտի հեռանայ Ազգաժողովէն, իր հետ տանելով գոնէ Հունգարիան։

Այս վերջինը պիտի յայտարարէ որ դադրած է գոյութիւն ունենալէ Թրիանոնի դաշնագիրը։

Հիթլէր յուսահար եղաւ
ՖՐԱՆՍԱՅԻ ԱՆՏԱՐԲԵՐՈՒԹԵՆԷՆ

ՊԵՐԼԻՆ, 8.— Հենոս գիտին վրայ կատուցուած «Ատօլֆ Հիթլէր» կամուրջին բացման հանդիսութեան Հիթլէրի ներկայացուցիչը Հէս, ճառ մը արտասանելով ըսաւ ի մէջ այլոց.

— Ցաւով կը տեսնենք որ Հիթլէրի մեր արեւմուտքի մեծ դրացիին (Ֆրանսա) հետ համաձայնութիւն առաջ բերելու նպատակով կատարած բոլոր ձեռնարկները և մանաւանդ վերջին անգամ խաղաղութիւնը ապահովելու նպատակով կատարած մեծ առաջարկը մեր դրացիին կողմէ չէ գնահատուած։ Մինչդեռ յանուն Եւրոպայի խաղաղութեան օգտին հարկ էր որ ասոնք պէտք եղած կերպով գնահատուէին և մենք այս էր որ կը սպասէինք։

Իտալ. թերթերը այլեւս չեն յարձակիր
ԱՆԳԼԻՈՑ ՎՐԱՑ

ՀՌՈՄ, 9.— Հավասէ.— Իտալ. թերթերը ներկայիս կատարելապէս հրաժարած են Անգլիոյ դէմ յարձակում գործելէ։ Մասնաւորաբար ասոր պատճառը այն է որ Սամուէլ Հօր ծովային նախարար անուանուած է։ Այս անուանումը համակրութեամբ ողջունուած է Իտալիոյ մէջ։

Կիպրոսի դերը Միջերկրականի
ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ՄԷՋ

ԱԹԷՆՔ, 8.— Լոնտոնէն կը հաղորդուի թէ Անգլիա որոշած է Կիպրոսը գործածել իբր կարեւոր մէկ կայան Միջերկրականի պաշտպանութեան։ Կը տեղեկացուի թէ կղզիին շրջակայքը օդանաւային մեծ կայան մը պիտի շինուի։

Անգլիոյ եւ Ֆրանսայի
ԱՐՏԱՔԻՆ ՆԱԽԱՐԱՐՆԵՐՈՒՆ ԿԱՐԵՒՈՐ ՏԵՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆԸ

ՓԱՐԻԶ, 9.— «Փբթի Փարիզիէն» կը գրէ որ Էտէն—Տէլպօ տեսակցութիւն մը տեղի պիտի ունենայ հաւանաբար ամսոյս 20ին երբ Էտէն Մոնրէօ երթալու համար Փարիզէ անցնի։

«Էքօ տը Փարի» կը գրէ որ Անգլիա և Ֆրանսա չպիտի ընդունին Իտալիոյ բիրտ ուժի շնչրհիւ Հապէշիստանի մէջ առաջ բերած կատարուած իրողութիւնը։

«Էօվր» կը գրէ որ ժընեւի մէջ ոչ միայն չպիտի ջնջուին պատիժները այլ պիտի խստացուին տնտես. պատիժները։

Անգլիոյ պարտքը Մ. Նահանգներուն

ԼՈՆՏՈՆ, 9.— Սպիտակ դրքի մը համաձայն որ երէկ հրատարակուեցաւ, ներկայիս 133,694,814 անգլ. ոսկիի կը յանդի Անգլիոյ պարտքը Ամերիկայի։

ԱԶԳ. ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ

Հոգաբարձութիւնս շնորհակալութեամբ կը ծանուցանէ հետեւեալ նուիրատուութիւնները.

Տիար Վահան Տիքիճեանէ 75 մէթրօ խատ, Օժ. Գասբարիւղ 3 ծրար խատ, Ազնիւ Բրուտեանէ 1 ողջ ոչխար և 10 քիլօ բրինձ, Տեարք Գէորգ Տօղրամաճեանէ 1ու կէս մէթր սեղանի մոմլաթ, Կիրակոս Սարգիսեանէ 5 ածելի գործածուած, Ազնիւ Տիկ. Ազնիւ Բրուտեանէ ծերերու համար հացագին 3,45 ոսկի, Ազն. Էլիզա Նազարեանէ 8 ոսկի. Տիար Վարդան Պարտիզպանէ 62,5 ոսկի, Նազիկ Երանեանէ 1 ոսկի, Տիկնայք Ազատուհի Գուլումճեան և Վերժին Աւանեան երկու թէնէքէ մածուն բաժնեցին երկսեռ յիմարներուն ձեռքով, Տիկ. Մաոի Պէզիրճեան կանանց ծերանոցի պատսպարելոց բաժնեց 6 քիլօ ճերմակ պանիր և 2 2 քիլօ ձիթապտուղ, Օրթագիւղի Օժանդակը իր ձեռքով բաժնեց 9 քիլօ ձիթապտուղ կանանց ծերանոցին, 3 քիլօ կարագ թոքախտաւորներուն, 1,5 քիլօ աքիսէ չաքար կանանց ծերանոցին, Պաքըրգիւղի Օժանդակը իր ձեռքով բաժնեց 12 քիլօ փիչի չաքար և 6 քիլօ ճերմակ պանիր երկսեռ թոքախտաւորներուն, Բերայի Օժանդակը իր ձեռքով 2,5 քիլօ կարագ բաժնեց թոքախտաւորներուն, Տիար Հա/բարձում Էմիրզէեանէ 3 ոսկի, Մայրապետ Ազատնի Քէօսէեանէ 10 ոսկի։

100ԻՆ 50 ՁԵՂՁ
ԱԼԵՔՍԱՆԴՐ ՏԻՒՄԱՅԻ
ԱՆԺ ԲԻԹՈՒ

ԿԱՐԵՒՈՐ ԱԶԴ

Մամլոյ Ընդհ. Տնօրէնութիւնը, Մարգահամարի Ընդհ. Տնօրէնութեան պահանջին վրայ, հետեւեալ ազդը զրկած է մեզ, զոր ընթերցողներուն ուշադրութեանը կը յանձնենք կարեւորութեամբ.—

2 Յուլիս 936ին կը լրանայ մականուն ճշդելու և մարդահամարի տոմարը արձանագրելու համար արուած պայմանաժամը։ Անոնք որ մինչև յիշեալ թուականը չեն ճշդեր իրենց մականունը և արձանագրել չեն տար տոմարին մէջ, ո՛չ միայն 5 ոսկիէն մինչև 15 ոսկի դրամական տուքանքի կ'ենթարկուին, այլ այսպիսիներու մականունը կը ճշդուի ուղղակի կուսակալին և կամ գայմագամներուն կողմէ։ Պէտք է որ ժողովուրդը յիշեալ թուականէն առաջ ճշդէ իր մականունը և իմացնէ իր մարդահամարի ճիւղին։

Տ. ՏԱՆՏՕՐԻԱ

Յուղարկաւորութեան կազմակեր
պիէ հաստատութիւն
Հիմնուած 1889ին
Պէյօղլու, Ասմալը Մէսճիտ թիւ 20
Հեռաձայն 41630

Յուղարկաւորութեան ամէն գործ կը սաստնձենք. Մեր ապրանքները լաւագոյն և ժամանակին են. 40 տարիէ ի վեր մեր աշխատանոցներուն մէջ կը պատրաստուին։ Կը տրամադրենք դագաղներ, ծաղկեպսակներ, դագաղակիրներ, կը կատարենք ձեւակերպութիւններ, կը պատրաստենք մահազգեստներ ու մահճակալներ։

Գիշերային սպասարկութիւն
Թէքէն, Պալքան Զբքմաղ փողոց,
Հեռաձայն 44031

Դագաղակիր օթոներ 3 ոսկիէն սկսեալ

ԿԱՐԴԱՑԷՔ ՆՈՐ ՅՈՅՍ ՇԱԲԱԹԹԵՐԹԻՆ ՄԷՋ

ԶԱՊԷԼ ԷՍԱԵԱՆ Ի
ՍԻԼԻՀՏԱՐԻ ՊԱՐՏԷԶՆԵՐԸ

ՇՔԵՂ ԹԷՏԱՆՍԱՆ
Ի ՆՊԱՍ
ՖԷՐԻԳԻՒՂԻ ՄԷՐԱՄԷՔՃԵԱՆ ՍԶԳ. ՎԱՐԺԱՐԱՆԻՆ
14 Յունիս, Կիրակի օր, ժամը 16ին
ԹԱՔՍԻՄԻ ԹԱՂԱՊԵՏԱԿԱՆ ՊԱՐՏԷԶԻՆ ՄԷՋ

Փութացէք սոյն թէյասեղանին. որ եղանակին ամենէն շքեղը եւ անոնախընթացը պիտի ըլլայ։

ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ Կ. ՔԷՉԷՃԵԱՆ
ՎԱՃԱՌԱԿԱՆ ԿԵՐՊԱՍԵՂԻՆԱՑ
Անգլիական եւ ուրիշ ամեն տեսակ առաջնակարգ կերպասներ
ՂԱԼԱԹԻԱ, ՀԱՐԱՃՃԻ ՓՈՂՈՑ, ԹԻՒ 36
Մեր վաճառատունեն առեւտուր ընողներ բացարձակապէս կրնան վստահ ըլլալ թէ երբեմ չպիտի խաբուին, որովհետեւ մեր անշեղ եւ անյեղլի սկզբունքն է՝
ՊԱՏՈՒԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, ՈՒՂՂԱՄՏՈՒԹԻՒՆ եւ ԲԻԶՈՎ ԳՈՂՁԱՆԱ

ՏԻԿԻՆՆԵՐ — ՕՐԻՈՐԴՆԵՐ

Կ'ՈՒՆԶԷ՞Ք ՈՐ ՁԵՐ ԳՈՒԼՊԱՆԵՐԸ ՄՆԱՆ
ՄԻԹՏ ՆՈՐ
ՄԻԹՏ ՆՈՒՐԲ
ՄԻԹՏ ՓԱՅԼՐԻՆ
Գործածեցէք ՖՕՌԹԻՊԱ, ՔԻՄԻԱԿԱՆ ՆԻՒԹԸ

զոր քսելով ձեր գուլպային մայելու հաւանականութիւն ունեցող տեղերը, կատարելապէս ապահոված կ'ըլլաք անոր տոկունութիւնը։

ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԹԻՒՆ. — Մ. ՊԱՐՈՆԵԱՆԻ

Փնտռել բոլոր մեծ դեղարաններուն և արդուզարդի իրեղէն վաճառող խանութներուն մէջ։

ԳՐԻԳՈՐ ԻԶՄԻՏԼԵԱՆ
ԴԵՐԶԱԿ

Փարիզէն վերադարձած ըլլալով, կը ծանուցանէ իր յարգելի յաճախորդներուն թէ՝ յետ այսու այրերու ամէն տեսակ հագուստներ և վերարկուներ, ինչպէս նաեւ կիներու յատուկ թայեէօռ և քլասիք մանթօներ պիտի պատրաստուին իր աշխատանոցին մէջ, փարիզեան ամենավերջին նորաձեւութեամբ։

ՀԱՍՑԷ.— Քարաքէօյ, Թիւնէլի կից, Մէրթէպանի փողոց, Հուլուսի պէյ խան, Թիւ 1—2։ Հեռաձայն՝ 41098։

ԿԷՏԻԿ ՓԱՇՆ ՁԱՐՇԸ ԳԱԲՈՒ — ՍԻՆԷ ԱԶԱՔ — ԿԷՏԻԿ ՓԱՇՆ ՁԱՐՇԸ ԳԱԲՈՒ

ԱՑՍՕՐՈՒՐՆԷ սկսեալ մինչեւ մէկ չաբաթ շարունակ
Երկու մեծ և սքանչելի ֆիլմ մէկ անգամէն

ԲԱԿԱՆԻՆԻ
Մասնակցութեամբ ԻՎԱՆ ԲԷԹՐՕՎԻՉԻ

ՈՒՔՐԱԻՆԱ
Սառնակոյտերու մէջ գտնուած մեծ ֆիլմը

ՍԱԿԱՐԱՆ

9 Յունիս 1936

ՊԱՐՏԱԹՈՒՂԹԵՐ
ԵՒ ԱՐԺԵԹՈՒՂԹԵՐ

1933 Էրկանի ներքին փոխթ.	95.25
1918 Ներքին փոխառութիւն	95.50
1933 փոխառ. Իւնիթուրք Ա.	2.10
» » » Բ.	22.10
» » » Գ.	21.15
Անատոլու Երկաթուղի Ա.	44.20
» » Բ.	44.20
» » Գ.	47.95
Անատոլու Պոն	51.50
Անատոլու Բաժնեթուղթ	24.60
Սիմանտ(Ասլան)	10.50
Թէրքոզ	12 75
Ըէմի	1.70
Թէլէֆոն	8.25
Թրամվայ	20.25
Պոմոնթի	8.25
Մինոթերի Իւնեոն	8.25
Պոլսոյ Քաբաք	10.30
Իշ Պանքասի	— —
Քէֆի Ֆոնս է (1903)	90.50
» » (1911)	85.—
ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ	
Պանքնոթ Սթերլին	630.—
Ամերիկեան (Տօլար)	125.—
Ֆրանս. թղթադրամ	167.—
Իտալական »	197.—
Պելճիքական »	84.—
Յունական » (Տրախ.)	23.—
Զուիցերիական »	820.—
Պուլկարական » (Լէվա)	24.—
Հոլանտական » (Ֆլորին)	84.—
Չեխոս Սլովաք » (Քուրօն)	88.—
Աւստրիական »	23.—
Գերմանական » (Ռայխմարք)	32.—
Ռումանական » (Լէյ)	15.—
Եուկոսլաւիա » (Տինար)	52.—
Թրքական ոսկի	970.—
Մէճիտիէ	—.—
Պանք Օթոման	240.—
ՉԻՔԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ	
Լոնտոն	632.—
Նիւ Եորք (սէնթ)	79.30
Փարիզ	12 08
Հռոմ	10.13.17
Պրիւքսէլ	4.69.90
Զուիցերիա	2.45.—
Սոֆիա	63.75.20
Պերլին	1.96.708
ՀԵՌԱԳԻՐ	
Փարիզ (1 անգլ.) ֆր.	75.64
Նիւ Եորք (1 տոլար) »	1517

ԾԱԽՈՒ ՏՈՒՆ

Ս. Փ. Ազգ. Հիւանդանոցի Հոգաբարձութիւնը կը ծանուցանէ թէ Պէյօղլուի Դ. Հաչտարար Դատարանին կողմէ Յունիս 15ին, Բշ. օր, ժամը 16ին, մատչելի պայմաններու պիտի ծախուի Պէյօղլու, Համամ, Սաքոր փողոց, թիւ 13 տունը։

Տուները տեսնել և գնել փափաքողները տանը բանալին կրնան առնել Համամ, Հալք Դեղարանէն։

ԵԷՃԻԼԳԻՒՂ

ՕԴԱՓՈԽՈՒԹԵԱՆ ԳԱՑՈՂ
ՍՇԱԿԵՐՏԻ ԾՆՈՂՔՆԵՐՈՒՆ

Եթէ կը սիրէք ձեր ու ձեր զաւակներու առողջութիւնը և կը փափաքիք անոնց լաւ արձակուրդ մը ապահովել, գրաւոր կերպով կամ անձամբ կրնաք դիմել Եէշիլ գիւղի Ազգ. Վրժ. Տնօրէնութեան, այդ մասին հարկ եղած մանրամասնութիւններ ձեռք բերելու համար։

ՎԱՐՁՈՒ ՅԱՐԿԱԲԱԺԻՆՆԵՐ

Օդափոխութեան համար ընդարձակ պարտէզով օգտուն յարկաբաժիններ կարասիով կամ առանց կարասիի, ջուր, ելեքտրականութիւն և օդային կապի գիւրութիւններով խիստ յարմար պայմաններով տրամադրելի է։

Հասցէ, Սկիւտար, Սէլամլըզ, Թըզ-Նէֆէս, Թիւ 1 Ա. Հաճնեան։

ԲԱՐԻ ԼՈՅՍ

Քիմական Ընթերցարան 30 դրչ.
Բարի Լոյս Ընթերց. Ա. տարի 35 դրչ.
» Ընթերց. Բ. տարի 40 դրչ.
» » Գ. տարի դրչ.

ԴԻՄԵԼ
ԼՄԻԱԿ ԵԿԵՂԵՑԻ ԱՖԵՂԻՆ
Ց. ԵՒ ԲՐԱՀԱՄԵԱՆ
Անդրա Ճատէսի
Ըէշիտ Էֆ. խան Թիւ 14

ՖՐԱԹԵԼԼԻ ՍՊԵՐՔՈ
FRATELLI SPERCO

Կալաթա, Զինիլի Ըընթըմ խան Ա. յարկ, Թիւ 93, 95, 97։ Թէլէֆոն 44792։

«Հոլանտական Նոգենաւային Ընկ.»
ԱՄՍԹԵՐՏԱՄ

Արտածման սպասարկութիւն

Մօտաւոր մեկնումներ դէպի Անվերս, Ռոթէրտամ, Ամսթէրտամ, Համպուրկ։

Hermes — յայտնի չէ
Hercules — Յունիս 22 27

Գետերու վրայ մասնաւոր նոգենաւային սպասարկութիւն. Հանոսի և Մայնի բոլոր նաւահանգիստները։

Ներածման սպասարկութիւն Ամսթէրտամէն կ'ապասուին

Hercules Յունիս 15ին
Ganymedes Յունիս 28ին

Ամսթէրտամէն մօտաւոր մեկնումներ

Ganymedes Յունիս 3ին
Ceres Յունիս 7ին

Nippon Yusen Kaisha Tokyo
ՇՈԳԵՆԱԻԱՅԻՆ ԴՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ

Ուղղակի սպասարկութիւն Եօքոհամայի, Քոպի, Տէյրէնի, Զինկթաայի, Շանկհայի, Հոնկ-Քոնկի, Ինկաբուրի, Գոլոմպոյի, Սուէզի, Բասթ Սայիտի, Պէյրութի և Պոլսոյ միջև։

Գիրէոն, Մարսիլիա, Պարչէլոնա, Վալէնսիա, Լիվրբուլ և Կըլասգօ։

Dakar Maru Յուլիս 19ին
Durban » Օգոստ. 19ին
delagoa » Սեպտ. 19ին

Compagnia Italiano Turismo

Իտալական Թուրիզմօ (CIT) նաւային ընկերութիւնը կը հայթայթէ երկաթուղիի, շոգենաւերու եւ օդանաւերու տոմսակներ աշխարհի բոլոր քաղաքներու համար։

Զրի տեղեկութիւններ կը հայթայթէ, կ'ապահովէ պանդոկի սենեակներ և պակաժներու առաքումներով ապահովութիւնը կ'ստանձնէ։

Հարիւրին 50 զեղչ իտալական երկաթուղիներու վրայ։

Դիմել ՖՐԱԹԵԼԼԻ ՍՊԵՐՔՈ
Կալաթա, Զինիլի Ըընթըմ խան,

Ընկերութիւնը որ Սիթ ընկերութեան ներկայացուցիչն է, բոպայի բոլոր քաղաքներու համար կուտայ երկաթուղիի տոմսակներ և խառն տոմսակներ ծովային մաքային Գոլիսֆարիզ և Լոնտոն գիծերու համար։

ԼՈՅԴ ԹՐԻԷՍԹԻՆՈ
LLYOD TRIESTINO

ՄԵԿՆՈՒՄ

ԲԱԼՏԷԱ 17ին
Դշ., 10 Յունիս, ժամը 6ին դէպի Պուրկազ, Վառնա, Թանցա, Սուլինա, Կալաց, Իզմայիլ։

ԱՎԱՆԹԻՆՈ 17ին
Եշ. 11 Յունիս, ժամը 6ին Ղալաթիոյ կամուրջէն դէպի Բէյ. Նափոլի, Մարսիլիա, Նոսա։

ՖԷՆԻՍԻԱ 17ին
Եշ. 11 Յունիս, ժամը 17ին դէպի Գավալա, Սելանիկ, Փիրէա, Փաթրաս, Այսարանտա, Պրէնտիզի, Վէնէտիկ, Թրիէսթէ։

ՃԷԼԻՕ
Ուր., 12 Յունիս, ժամը 17ին Ղալաթիոյ քարանտէն դէպի Փիրէ, Պրինտիզի, Վէնէտիկ, Թրիէսթէ։

Աւելի մանրամասն տեղեկութիւններու համար դիմել Լլոյդ Թրիէսթինոյի ընկ. Գործակալութեան. Մէրքէզ. Ըընթըմ խան. Կալաթա Թէլէֆոն 44877 8 9 կամ Բեթայի ճիւղը Կալաթա Թէլ. 44656։

Գործակալութիւնս հոլանտական նոգենաւային ընկերութեան մոտ եւ կապ պահելով հոլանտական ընկերութեանց հետ պատրաստ է «Աշխարհի բոլոր նաւահանգիստներու» համար ապրանքներ ընդունելու և փոխարէն ուղղակի քոնոսամենտ։

Sahibi ve yazı işleri müdürü
HOREN CAMCİYAN

Basıldığı yer
ARTUN Basımevi: Galata Bilâ sokak No. 10

Դեղատոմսերուն համար միայն

Դում ալ օրը երկու անգամ
ՌԱՏԻՕԼԻՆ,Ի
Գործածելով ձեր բերնին զարուն պահպանեցէք
Ռատիոլին ակռաներուն կենսահիւթն է

Կրիպինի մէկ քաշէն կը բաւէ, ամենասաստիկ գլուխերը չատ գիւրաւ և արագօրէն փարատելու համար քիչ դրամով։ Ստամոքսը չի խռնդարիր։ Երիկամունքը ա սիրաբ չի յոգնեցներ։

Աման, ազդու, անվնաս
ԿՐԻՓԻՆ

Հրապարակ ելաւ
ՆՈՐ ՅՈՅՍ Շաբաթաթերթին
59ՐԴ ԹԻՒԸ
ԶՈՒԽ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԵԱՄԲ ԵՒ ԱՅԼԱԶԱՆ ՊԱՏԿԵՐՆԵՐՈՎ

PASTİL FOR PASTİL FOR PASTİL FOR PASTİL FOR PASTİL FOR

ԲԱՍԹԻԼ ՖՕՌ
ԳՅՐՕՏՈՒԼԵՆԻՐԸ

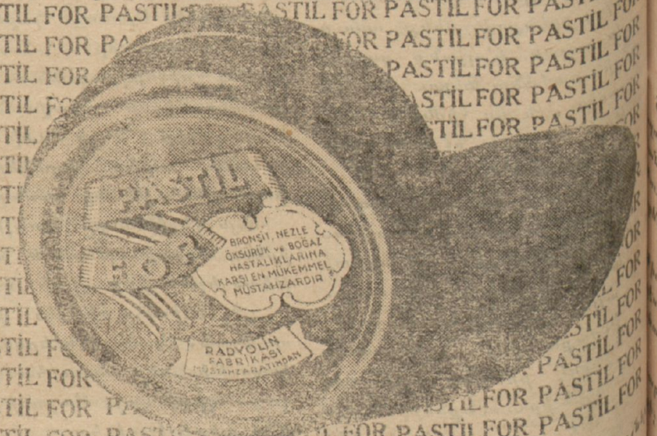

Հարբուխի, հազի, շունչի նեղութեան չեն բռնուիր, իրենց չեն մարիր, շնչերակները չեն հիւանդանար, կոկորդնին չի ցաւիր

Ա. ԵՒԵԼՔԻ ԹԵՐԹՕՆԸ)(46)(

ՄԻՃԷԼ ԶԷՎԱՔՕ

ԻԶԱՊՕ ԹԱԳՈՒՀԻՆ

ՈՒՐ ՌՕԶԼԻՍ Կ'ԱԶԱՏԷ ՀԱՐՏԻՆ

Տեսաւ կեանքը։ Ամէն բան զարմանք կը պատճառէր իրեն։ Տարիներէ ի վեր բանտին մէջ մեռցած էր և հիմա կը սկսէր ապրիլ. լիաթոք շնչել։ Կը ժպտէր գեղեցիկ ազջիկներուն։

— Ասիկա կեանքն է կ'ըսէր ինքնիրեն զրաւուած. կեանքը։ Ինչ ազուոր է կեանքը...։ Բայց ո՞ր սատանան այլանդակ գաղափարը յղացաւ ամբողջ տասներկու տարի գիս բանտարկելու այդ անլոյս խորշէն մէջ։ Բհհ տասը վրայ չմտածենք։

Ու ալ տասը վրայ չէր մտածէր... կ'ուզէր ապրիլ գինովնալ կեանքէն, այդչափ։

— Ծարաւի եմ ըսաւ ինքնիրեն։

Ու ներս մտաւ առաջին գինետունէն, հնչեցնելով իր կոշկակարքերը. սեղանին վրայ դարնելով սուրին կոթը՝ իբրեւ թէ տարիներէ ի վեր իրեն սովորական բան մը եղած ըլլար տիկա, խուզարկելով Շանտիվէռի իրեն տուած լեցուն քսակը և պարպելով իր դինիի բաժակը։

Ու քիչ մը աւելի անդին երթալով ըսաւ։

— Անօթի եմ։

Ու ճամբան չրջուն վաճառորդներէն բաներ մը գնելով կերաւ։

Հարտի, այսպէս ուրախօրէն մտիկ կ'ընէր այն հազարաւոր ճիչերը։ որոնք այնքան կենդանի և հընչուն կը գարձնէին հին Բարիզի փողոցները։

Բասավանի տպեսը վեհ քայլով մը, ուրախ զուարթ, ձեռքը սուրին կոթին, կ'անցնէր այդ անբոխին մէջէն։

Բայց յպնկարծ սիրտը սկսաւ բաբախել... Ամէն Մարթէն փողոցին մէջ մտած էր։

Քանի մը վայրկեան վերջ, Բասավան բնակարանին առջեւ կը գտնուէր։

Կրթնած այն պատին ուր տասներկու տարի առաջ այդ ահեղի գիշերին մէջ կոթնած էր Սայթանօ, Բասավան դիտեց այդ բնակարանը ուր ապրած էր իր հայրը, ուր մեռած էր իր մայրը, ուր անցած էր իր մանկութիւնը։

Կոկորդը սեղմուեցաւ։ Զգաց թէ թարթիչները կ'ուռին։ Սակայն զինքը ամոքելիք արցունքները չեկան բնաւ։

— Տես ըսաւ, այլեւս չեմ կրնար կոր լալ...։

Բնակարանը չատ խարխլիլ էր։ Ոչ ոք խնամք տարած էր անոր։ Փոչիները ծածկած էին աղօթարանին ապակիները։ Գետնայարկի պատուհաններէն մէկէն, որուն ապակիները խորտակեց, ներս մտաւ և իսկոյն եկաւ այն սրահը ուր տեսնօք սովորաբար կը կենար, խաղասրահ մըն էր այս, ուր գետինը պուպրիկներ կային և սեղանի մը վրան դունաւոր գիրքեր զրուած էին։

Քնացած յիշատակները իսկոյն արթնցան։ Ամբուած պատկերներ իրենց ամբողջ թարմութիւնը վերըստացան, իբր թէ մէկէն արեւու լոյսին հանուած ըլլային։ Բոլոր կենդանի ու թրթռուն անցեալը իր առջեւ ցցուեցաւ։ Եւ անձկութեան որոտացող ձայնով մը, իբր թէ վատահ ըլլալով որ պիտի վազէր դարձեալ ինչպէս երբեմն, Հարտի գոչեց։

— Ռօզլիս։ Ռօզլիս...։

ԺԹ.

ՏԱՍՆԵՐԿՈՒ ՏԱՐԻ ՎԵՐՋ

Նոյն օրը իրիկուան ժամը տասնին տեսնենք։ անձրեւի տեղատարափներու տակ, աղօտ լոյսին մէջ կայծակներուն, որոնք կրակէ գիրերով երկինքին սեւ դիրքին վրայ խորհրդաւոր բաներ կը գրէին, նաւակ մը առնուած ճիչտ տասներկու տարի առաջ, առնուած տէղէն, ճեղքեց Սէնը, ինչպէս տասներկու տարի առաջ Իզապօ տը Պավիէռ թագուհին և Ամօրի տը Ռիքոն ոտք կոխեցին միջնաքաղաքին մէջ։

Պէտք էին անցնիլ Նօթր Տամի կամուրջէն։

Բայց ասոր համար հարկ եղաւ բանակցիլ պահակին հետ, ու ինքզինքնին ճանչցնել։

Ուրեմն նոյն անձնաւորութիւններն են թէ Պուա Ռոսն ատիճանի բարձրացում ունեցած հիմա անիկա թագուհիին պալատին պահակապետն է։ այսինքն Սէն Բօլ Ապարանքին գինուորական ուր դէմքերէն մին։

Նոյնպէս իր ֆիզիքական և բարոյական ի թիւններն ևս զարգացած էին, համաձայնելու պահակապետութեան պաշտօնին։ Հիմա Պուա կրնար բռունցքի հարուածով մը յանկարծամահ եղ մը։ բարոյապէս ալ իր տիրուհիին կամքերը ծագրելու կատարեալ ընդունակութեան տիրացած։ Մէկ խօսքով քանի իր մկանները կը զարգացնէ մտածո մը կը ջնջուէր։ Իզապօ կը մտածէր իր մասին։

Ցնդ փողոցի տունը հասան և չուռաստան։

Ամէն ինչ փախուած էր։ Պուա Ռիքոն եղած էր։ Թագուհիին գեղեցկութիւնը՝ աւելի և աւելի մռայլ թերեւս իր կատարելութեան էր։ Նրվէր՝ Պուակօնը զուրս էր։ Հարտի՝ սարդ մըն էր։ Ռօզլիս՝ Օտէթ տը Շանտիվէռ կ'ուզէր։

(Շար.)